

Stockholm 2026-09-08

Remissvar

Nr 43 Svenska Stadsnätetsföreningen

Handläggare Camilla Jönsson

Tel 08-21 49 31

Camilla.jonsson@stadsnatsforeningen.se

Finansdepartementet

DNR: Fi2026/00227

fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.dis.remissar@regeringskansliet.se

Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster (PTS-ER-2026:3)

Svenska Stadsnätetsföreningen är en bransch- och intresseorganisation som representerar stadsnät i närmare 200 kommuner och 120 leverantörer av tjänster och utrustning inom bredbandsområdet. Föreningen företräder en absolut majoritet av de aktörer som aktivt investerar i ny modern infrastruktur för bredband i Sverige.

PTS har på regeringens uppdrag utrett förutsättningarna för ett statligt stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster och lämnat förslag till hur en sådan stödmodell kan utformas. Stadsnätetsföreningen tackar för möjligheten att få svara på remissen gällande rapporten *Stöd till utbyggnad av infrastruktur för mobila tjänster* (PTS-ER-2026:3) och lämnar följande synpunkter på förslaget.

Teknik- och aktörsneutralitet

Stadsnätetsföreningen anser att PTS utgångspunkt om teknikneutralitet bör kompletteras med aktörsneutralitet. Även om fasta och mobila bredbandstjänster i vissa användningsfall kan vara utbytbara ur ett slutkundsperspektiv, fyller infrastrukturerna delvis olika funktioner och kompletterar varandra. Fiberinfrastruktur behövs bland annat för mobilnätets backhaul, kapacitet, robusthet och framtida utveckling

En framtida statlig stödmodell bör därför göra det möjligt för stadsnät och andra lokala eller regionala infrastrukturägare att delta i stödprojekt som stödsökande, medsökande eller konsortiepart, tillsammans med eller genom avtal med en mobiloperatör. Dessa aktörer bör även kunna bidra med befintlig infrastruktur, exempelvis fiber, backhaul, kanalisation och mastplatser, som kan användas av flera mobiloperatörer på likvärdiga och transparenta villkor.

PTS konstaterar att företag kan genomföra utbyggnaden ensamma eller tillsammans genom någon form av samverkan. Samtidigt är förslaget utformat med utgångspunkt i att det finns en stödsökande och en stödmottagare. Det är därför oklart hur projekt som genomförs gemensamt av flera aktörer ska hanteras.

PTS bör tydliggöra om gemensamma ansökningar kan godtas, hur samverkan mellan olika aktörer kan eller ska organiseras, vilket ansvar som ska ligga på den formella stödmottagaren och vilka krav som får uppfyllas genom avtal med en samverkanspart. Även en aktör som saknar eget frekvenstillstånd bör kunna delta, under förutsättning att projektets parter tillsammans uppfyller kraven på frekvensanvändning och tillhandahållande av slutkundstjänster.

Marknadsmisslyckande som grund för stöd

Stadsnätsföreningen delar den EU-rättsliga utgångspunkt som ligger till grund för PTS förslag: stöd ska endast lämnas där ett faktiskt marknadsmisslyckande föreligger och kommersiell utbyggnad inte kan förväntas inom en relevant tidshorisont.

Marknadsmisslyckandet bör bedömas utifrån stödets funktion

Bedömningen av om det föreligger ett marknadsmisslyckande som motiverar det föreslagna mobilstödet bör utgå från om marknaden inom en relevant tidshorisont kan tillhandahålla den mobiltäckning och kapacitet som stödmodellen syftar till att åstadkomma. Att det finns fiber, kanalisation, mastplatser eller annan passiv infrastruktur i området innebär inte i sig att marknadsmisslyckandet för mobila tjänster är avhjälpt. Sådan infrastruktur bör däremot identifieras och, när det är lämpligt, användas i stödprojektet.

Transparent avgränsning av stödområdena

I förslaget anger PTS att befintlig mobiltäckning ska kartläggas och att ett offentligt samråd ska genomföras om marknadsaktörernas framtida utbyggnadsplaner innan stödområdena slutligen fastställs. Stadsnätsföreningen tillstyrker denna inriktning.

Den slutliga avgränsningen av stödområdena bör vara transparent, förutsebar och möjlig att granska. Endast konkreta, tidsatta och trovärdiga investeringsplaner bör kunna medföra att ett område undantas från det föreslagna mobilstödet. Allmänt uttryckta ambitioner om framtida utbyggnad bör inte vara tillräckliga.

Samrådet bör användas både för att verifiera inom vilka områden marknaden inte kommer att tillhandahålla den mobiltäckning, kapacitet och kvalitet som stödmodellen avser att åstadkomma inom den relevanta tidshorisonten och för att identifiera befintlig fiber, backhaul, kanalisation, mastplatser och annan infrastruktur som kan användas i stödprojekten. Kommuner, regioner, stadsnät och andra berörda infrastrukturägare bör därför ges möjlighet att bidra med underlag innan stödområdena fastställs.

Mobilstödet får inte försvåra fortsatt fiberutbyggnad

Det komplementära förhållandet mellan fiber- och mobilinfrastruktur innebär att stöd till mobil infrastruktur inte bör utformas så att det försvårar en fortsatt fiberutbyggnad. EU-kommissionen framhåller i 2026 års rapport om det digitala decenniet att framtidens mobilnät kommer att integreras nära med fasta fibernät och att fiber är en nödvändig förutsättning för backhaul och fronthaul i 5G SA- och 6G-nät. I den särskilda rapporten för Sverige konstaterar kommissionen även att Sverige behöver fortsätta bygga ut både fiber och 5G SA, särskilt för att landsbygden fullt ut ska kunna dra nytta av digitaliseringen. Sverige kommer med andra ord att behöva en fortsatt fiberutbyggnad för att kunna säkerställa att vi har en resilient digital infrastruktur samt skapa förutsättningar också för utbyggnad av framtida mobila tekniker, vilka sannolikt kommer ha ännu större behov av tillgång till fiberinfrastruktur.

Erfarenheterna från det GBER-baserade bredbandsstödet visar samtidigt att en alltför schablonmässig tillämpning av teknikneutralitet kan medföra att en befintlig eller planerad FWA-lösning påverkar möjligheten att ge stöd till fiber, även när fibern behövs för en annan funktion, exempelvis backhaul, långsiktig kapacitet, robusthet eller redundans.

Stadsnätsföreningen efterfrågar därför en analys av hur den föreslagna stödmodellen för mobil infrastruktur kan påverka möjligheterna att i framtiden lämna stöd till fortsatt

fiberutbyggnad. Modellen bör utformas så att motsvarande inlåsning inte uppstår och så att en viss teknik inte automatiskt utesluter stöd till en annan teknik som fyller en annan funktion.

Tydlig och proportionerlig öppenhet

Offentlig finansiering ska, i enlighet med EU:s statsstödsregler, kombineras med krav på öppet, transparent och icke-diskriminerande grossisttillträde. Tillträdet måste vara faktiskt användbart för andra operatörer, samtidigt som kraven ska vara proportionerliga och anpassade till mobilmarknadens förutsättningar. I PTS förslag framgår det inte tydligt hur tillträdet ska utformas. Stadsnätsföreningen ställer sig frågande till varför detta inte specificerats i samband med utformningen av förslaget då detta är något som de intressenter som identifierats som remissinstanser bör kunna ta del av för att ta ställning till förslaget som helhet.

Innan stödmodellen notifieras bör PTS tydliggöra vilka delar av den stödfinansierade infrastrukturen som omfattas, vilka passiva och aktiva grossistprodukter som ska erbjudas, hur länge skyldigheterna ska gälla och hur tillträdet ska avgränsas från operatörernas kommersiella nät.

De notifierade stödmodeller i Spanien och Italien som PTS hänvisar till visar hur kraven på öppenhet kan konkretiseras. Den spanska modellen omfattar såväl passivt tillträde, bland annat till master, basstationsplatser och fiberbaserad backhaul, som aktiva grossistprodukter. Aktivt grossisttillträde ska erbjudas i minst tio år och passivt tillträde under de berörda nätelementens livslängd. Den spanska modellen tar också höjd för framtida grossistprodukter. Den italienska modellen innehåller ett fastställt minimiutbud som stödmottagaren ska erbjuda. Minimiutbudet omfattar bland annat passiv infrastruktur och svartfiber, aktiv backhaul, delning av basstationsplatser och roaming. Utbudet ska även kompletteras när nya accessprodukter blir tekniskt tillgängliga.

I PTS förslag anges att myndigheten ännu inte har fastställt vilka accessprodukter som ska omfattas eller hur villkoren för tillträdet ska utformas, men att detta ska göras senast inför ett eventuellt offentligt samråd. Stadsnätsföreningen anser att dessa frågor behöver konkretiseras och bli föremål för ett offentligt samråd innan stödmodellen notifieras till Europeiska kommissionen. Samrådsunderlaget bör innehålla ett konkret förslag till hur ett ändamålsenligt passivt och aktivt grossisttillträde ska säkerställas och hur grossistutbudet ska kunna utvecklas i takt med den tekniska utvecklingen och möjliggöra samverkan med lokala och privata 5G-nät.

På så sätt kan den stödfinansierade infrastrukturen användas av flera aktörer på likvärdiga villkor, vilket minskar risken för att offentliga medel snedvrider konkurrensen eller förstärker en enskild aktörs konkurrensposition.

Prioritering av stödområden och samhällsnytta

PTS föreslår att stödområdena prioriteras utifrån bland annat trafikmängd samt antalet hushåll, arbetsställen och samhällsfunktioner. De inkomna stödprojekten ska därefter rangordnas utifrån sökt stöd per kilometer, där ett lägre rangordningsvärde ger en bättre placering. PTS beskriver även en möjlighet att ge prioriterade projekt ett avdrag från rangordningsvärdet för att styra stödet mot projekt med hög samhällsnytta. Avdraget påverkar inte det sökta stödbeloppet, men ger projektet en fördelaktigare placering. Det

framgår dock inte om systemet kommer att användas eller vilka samhällsvärden och kriterier som i så fall ska styra avdraget.

Stadsnätetsföreningen anser att samhällsnyttan ska vara en tydlig och obligatorisk del av prioriteringsmodellen. Regional utveckling, arbetsmarknad och pendling, offentlig service, samhällsviktig verksamhet, totalförsvar och civil beredskap samt näringslivets behov bör vägas in. Annars riskerar modellen att missgynna stora och glest befolkade regioner. Robusthet, exempelvis genom reservkraft, redundanta transmissionsvägar och motståndskraftiga noder, bör samtidigt vara ett tydligt krav på de stödprojekt som beviljas stöd.

PTS bör redovisa hur de olika samhällsvärdena ska bedömas och viktas i förhållande till trafikmängd och sökt stöd per kilometer. Kommuner, regioner och lokala infrastrukturägare bör ges möjlighet att bidra med underlag innan stödområdena och prioriteringsmodellen fastställs.

Camilla Jönsson

Sakkunnig samhälle och politik,
Svenska Stadsnätetsföreningen

Elin Bertilsson

VD, Svenska Stadsnätetsföreningen